

จุดพลิกผันแห่งการสร้างเทคโนโลยีแห่งตัวตนของผู้พิการทางสายตากับการศึกษา ในรั้วมหาวิทยาลัย

Turning point of the self technology of the blind study in university

พงศ์สุภา เฉลิมกลิ่น

ภาควิชาบริหารธุรกิจ (การจัดการทั่วไป) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
aj_popnpru@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเทคโนโลยีแห่งตัวตนของนักศึกษาผู้พิการทางสายตา ศึกษาอัตลักษณ์ของการเห็นคุณค่าในตนเอง ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นนักศึกษาผู้พิการทางสายตาที่ศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีศึกษาอัตชีวประวัติผ่านเรื่องเล่าโดยการสัมภาษณ์และสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยใช้วิธีการเทคนิคสามแล้ว ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาผู้นี้เกิดมามีสายตาบอดสนิทเพียงข้างเดียวและเริ่มตาบอดอีกข้างหนึ่งขณะศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเนื่องจากใช้เวลาส่วนใหญ่กับจอทางคอมพิวเตอร์ในการเล่นเกมส์และใช้งานมาตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนต้น ในช่วงต้นของการพิการทางสายตาทั้งสองข้าง ด้วยความไร้เดียงสาจึงไม่รู้สึกเสียใจ คิดแต่เพียงว่าไม่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงานและเล่นเกมต่อไปได้เท่านั้น มีคนพิการอีกจำนวนหลายคนที่ไม่สามารถก้าวข้ามความพิการทางใจและไม่เริ่มมองคุณค่าของตัวเอง แต่เธอผู้นี้กลับได้พิสูจน์ถึงความสามารถของตนเอง ทำให้คนในสังคมยอมรับความสามารถ ทำให้สังคมมองเห็นถึงคุณค่า และดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์เหมือนคนอื่น แสดงถึงการมีเทคโนโลยีแห่งตัวตนที่ไม่ยอมย่อท้อต่ออุปสรรค มีกระบวนการในการสร้างอัตลักษณ์ใหม่ขึ้นมาโดยเฉพาะอัตลักษณ์แห่งตัวตนที่ทำให้คนในสังคมยอมรับเธอจากความสามารถจากศักยภาพที่แท้จริง ไม่มองว่าเป็นคนน่าสงสาร เธอจึงไม่ยอมรับความสามารถตามอัตลักษณ์ของคนพิการที่สังคมมอบให้ ข้อเสนอแนะจากการศึกษาพบว่ามหาวิทยาลัยควรสนับสนุนนักศึกษาผู้พิการให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในสถานศึกษา ในด้านระบบสาธารณูปโภค สื่อการสอนและการสอบที่เฉพาะสำหรับผู้พิการ

คำสำคัญ: เทคโนโลยีแห่งตัวตน อัตลักษณ์ การเห็นคุณค่าในตนเอง นักศึกษาผู้พิการทางสายตาศึกษาในมหาวิทยาลัย

Abstract

This research was objective to study the self-technology of blind student in the Nakornprathom Rajabhat University and study the identity and self-value. Qualitative research methodology through studied history and narrative, interview and survey by not participated. Data checked with triangulation technique. The studied shown blind student was born with one eye side blind and to be blind another side when she was study at high school, result in accumulated heavy used of eye with game via computer monitor and for studying since secondary school. At the first stage of both eye blind, she was not so sad due to naive and innocent. Just think only that no longer use computer to play game and learn. Many disability people cannot walk over there disability in mind and can't look inside through self-value. But this blind student can proved herself and voice social to look at value of human. She can live in social with happiness and honor of human being. She has a self-technology by didn't surrender to the obstructed and had a process in specially created new identity of her-self. This identity was let her

to be accepted by social in a manner of capability. From this genuine potential, let space for she to proudly stay in the social not be looked as pitiful girl. The suggestion of this study was the university should prepare figure, teacher could create teaching and test media for them.

Keywords: The self technology, Identity, Self value, Blind senator

1. บทนำ

นโยบายภาครัฐบาลได้วางแผนและวิธีการสร้างความสะดวกและเพิ่มคุณค่าให้เกิดความทัดเทียมในความเป็นมนุษย์ในสังคมไทยมากกว่าเมื่ออดีตที่ผ่านมาแต่ทั้งนี้การขับเคลื่อนด้านการสร้างนวัตกรรมและสร้างความเป็นตัวตนรวมถึงเทคโนโลยีให้เกิดขึ้นแก่ผู้ที่พิการและคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าเดิมจากที่เป็นอยู่และถูกเลือกปฏิบัติจากเมื่ออดีตที่ผ่านมา ดังนั้นภาครัฐบาลโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงได้ประกาศและให้ความหมายเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 คนพิการหมายถึงบุคคล ซึ่งมีความสามารถ ถูกจำกัดให้ปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน และการมีส่วนร่วมทางสังคมได้โดยวิธีการทั่วไป เนื่องจากมีความบกพร่องทางการมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรมสติปัญญาและการเรียนรู้และมีความต้องการจำเป็นพิเศษ ด้านต่างๆ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตและมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป (คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2551)สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สํารวจความพิการ 1.9 ล้านคน พบข้อมูลสถิติบ่งชี้คนพิการยังต้องการการดูแลเพิ่มขึ้น พร้อมเสนอหน่วยภาครัฐดูแลคุณภาพชีวิตคนพิการอย่างเต็มศักยภาพ ผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติเกี่ยวกับคนพิการในประเทศไทย ซึ่งในปี 2550 พบว่ามีคนพิการจำนวน 1.9 ล้านคน จากประชากรทั้งสิ้นประมาณ 65.6 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 2.9 คนพิการมีลักษณะพิการอย่างน้อย 1 ใน 3 ลักษณะ คือมีความลำบากหรือปัญหาในการทำกิจกรรม จำนวน 1.8 ล้านคน มีความลำบากในการดูแลตนเองหรือทำกิจวัตรส่วนตัวประมาณ 0.4 ล้านคน และมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ หรือสติปัญญา 1.3 ล้านคน ซึ่งกลุ่มนี้เพิ่มขึ้นจาก 1.1 ล้านคน ในปี 2545 โดยผู้หญิงมีความพิการมากกว่าผู้ชาย คือผู้หญิงร้อยละ 3.0 และผู้ชายร้อยละ 2.7 ทั้งนี้คนพิการส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่อายุตั้งแต่ 70 ปีขึ้นไปคือร้อยละ 24.6 โดยเฉพาะภาคเหนือมีคนพิการร้อยละ 4.4 ซึ่งถือว่าสูงกว่าทุกภาค นอกจากนี้ ยังพบว่า นอกเขตเทศบาลมีคนพิการมากกว่าผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาล คือร้อยละ 3.4 และร้อยละ 1.6 ตามลำดับ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2551) ปัจจุบันพบผู้พิการอยู่จำนวนมากและมีสาเหตุความพิการในหลายรูปแบบด้วยกันหนึ่งในนั้นคือผู้พิการที่มีความบกพร่องทางสายตาจากการศึกษาเอกสารขององค์การอนามัยโลกผู้วิจัยพบว่าผู้พิการทางสายตาจำนวน 40-50 ล้านคนในปัจจุบันคิดเป็นร้อยละ 0.696 ของประชากรโลกทั้งหมด (WHO: World Health Organization อ้างใน วิชชุลดา วรณพันธุ์พงศ์: 2550) พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 กล่าวว่า “คนพิการหมายความว่าบุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความเป็นพิศขที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศ กำหนด (สถาบันส่งเสริมสุขภาพคนพิการ 2552 อ้างใน อานนท์ วันลา:2553)

“เราไม่สามารถให้การมองแก่ผู้พิการทางสายตาได้ แต่เราสามารถให้ความสามารถในการสิ่งที่ผู้พิการทางสายตาต้องการจะทำได้”(James Holmes-Siedle:1996 อ้างใน วิชชุลดา วรณพันธุ์พงศ์:2550)

“ปัญหาของคนตาบอดมิใช่การมองไม่เห็นแต่เป็นความเข้าใจที่ผิดพลาดและการขาดข้อมูลที่ถูกต้อง หากได้รับการฝึกฝนและโอกาส การตาบอดเป็นเพียงความไม่สะดวกทางการกายเท่านั้น”(Dr.Kenneth Jernigan อ้างใน วิชชุลดา วรณพันธุ์พงศ์:2550)ผู้วิจัยเห็นถึงการสร้างคุณค่าและคุณภาพรวมถึงความทัดเทียมให้แก่ตัวผู้พิการทางสายตาในรอบรั้วมหาวิทยาลัย ในการที่จะต้องต่อสู้กับอุปสรรคในการศึกษา การใช้ชีวิตประจำวัน และการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกแต่ละวันที่จะต้องอยู่ในมหาวิทยาลัย เพื่อให้ผู้คนส่วนมากที่อยู่ในพื้นที่เดียวกันยอมรับและการต่อสู้กับโชคชะตาตั้งแต่ที่มีการเปลี่ยนแปลงทางสายตาจนเป็นจุดพลิกผันของชีวิตกลายเป็นผู้พิการทางสายตาเต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ในการมองไม่เห็นกระบวนการทางความคิดและจินตนาการที่มีในความเป็นตัวตนของตัวเอง รวมถึงความสามารถพิเศษที่เหนือกว่าคนปกติสายตาดีที่มีการศึกษาในระดับเดียวกันได้อย่างโดดเด่นและอาจเป็นผู้หนึ่งที่จะพลิกผันคนหนึ่งที่เป็นผู้พิการทางสายตาที่ได้สร้าง

คุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติในอนาคตต่อไป ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง “จุดพลิกผันแห่งการสร้างเทคโนโลยีแห่งตัวตนของผู้พิการทางสายตากับการศึกษาในรั้วมหาวิทยาลัย” รวมทั้งประสบการณ์ อีกทั้งเรื่องราวต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาของผู้ที่จะสนใจและยังนำไปใช้ในการสร้างคุณค่าให้แก่ชีวิต

2. วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการสร้างเทคโนโลยีแห่งตัวตนของนักศึกษาผู้พิการทางสายตาในรั้วมหาวิทยาลัย และศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของนักศึกษาผู้พิการทางสายตาที่ต้องศึกษาและดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัย ตลอดจนการนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา การศึกษาใช้แนวทางวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) ด้วยวิธีการศึกษาประวัติชีวิตและเรื่องเล่า (Life History and Narrative Approach) ซึ่งอยู่ภายใต้กระบวนการที่ค้นสร้างสรรค์สังคม (Social Construct) (นาถารณ์ หะวานนท์, 2552 : 19) มีความเชื่อว่าการบำบัดผ่านเรื่องเล่ามีการปฏิเสศ ไม่รับรู้ปัญหา หรือหาข้อแก้ตัว หรือโทษผู้อื่น แต่เป็นการมองปัญหาต่างๆ อย่างรู้เท่าทัน และพยายามรับมือกับปัญหาด้วยตนเอง การที่ทำให้ผู้เล่าเรื่องแยกปัญหาออกจากตนเองเปรียบเสมือนการที่ผู้เล่าสามารถเลือกผ่านเรื่องราวที่นำมาเล่าได้รับผลกระทบแล้วเป็นการช่วยให้ผู้เล่าสามารถปรับการมองและการรับรู้ช่วยให้ผู้เล่าเกิดกำลังใจ เกิดพลังและมีความเคารพในตนเอง (Self) ที่ถูกลดทอนลงมาให้กลับคืนมา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลหลัก ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสาร และ เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับผู้พิการทางสายตา ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นักศึกษาผู้พิการทางสายตา นักศึกษาระดับปริญญาตรีโปรแกรมนิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีผลการเรียนที่ดีอยู่ระดับที่มีแนวโน้มจะได้รับเกียรตินิยมอันดับที่ 1 มีกิจกรรมที่โดดเด่นจัดรายการวิทยุ รายการธรรมะเคเบิ้ลทีวีช่องวัดยานนาวา แต่งกลอนคำขวัญ การพูดสุนทรพจน์ รวมถึงการร้องเพลง และเป็นพิธีกรในงานสำคัญต่างๆ เป็นเลขาของสมาคมผู้พิการทางสายตาจังหวัดนครปฐม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือหลักคือตัวผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้เข้าไปแบ่งปันประสบการณ์กับผู้เล่า โดยการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยตนเอง ด้วยการใช่วิธีการสัมภาษณ์แบบอัตชีวประวัติ (Autobiography) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant Observation) และการบันทึกข้อมูลด้วยการเขียน บันทึกเสียง และภาพถ่าย

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) โดยการสอบถามเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาผู้พิการทางสายตาได้แก่ ผู้ปกครอง อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน และเพื่อนสนิท ในประเด็นเดียวกัน ไปจนกว่าจะได้ข้อมูลที่ไม่ว่าแตกต่างกันหรืออิมตัว (Filck, 2007 : 37-45)

การวิเคราะห์เพื่อสร้างเรื่องเล่า (Narrative Analysis) เป็นการสร้างเรื่องราวจากข้อมูล (Configuration of data) เหตุการณ์ที่ได้นำมาบอกเล่าในรูปของเรื่องราวที่มีความต่างในด้านพลวัตเพื่อให้มีองค์ประกอบและส่วนต่างๆ ที่ข้องกับเหตุการณ์ รวมถึงเรื่องราว ที่เกิดขึ้นกับผู้ให้ข้อมูล ความหมาย รวมถึงการตีความ โดยการจัดในด้านระเบียบเพื่อการเชื่อมโยงเหตุการณ์จะเชื่อมโยงเหตุการณ์และการกระทำจากโครงเรื่อง นำมาสร้างเป็นเรื่องเล่า เพื่อให้คนกลุ่มนี้ได้ครอบครองเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นการให้คุณค่า ความคิด ความเชื่อ และวิถีชีวิต ในการหาทางออกของปัญหาและสร้างความหมายในสิ่งที่เกิดขึ้น (นาถารณ์ หะวานนท์, 2552 : 4-17)

จุดเริ่มต้นของเทคโนโลยีแห่งตัวตน

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า จุดเริ่มต้นของการสร้างเทคโนโลยีแห่งตัวตนคือ “ตนเอง” ในด้านความคิด ทศนคติ เชื่อในหลักทางพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจเป็นสำคัญในการดำเนินชีวิตอย่างแท้จริง ความเป็นตัวตนของเธอเริ่มจากการที่ต้องพัฒนาจากภายในออกมาเสียก่อนคือ “ด้านจิตใจ” เป็นที่ตั้ง ความคิดรวมถึงทศนคติ ที่เธอไม่เคยรู้สึกถึงความพิการของตัวเองและไม่เคยคิดเสียด้วยซ้ำว่าตัวเองนั้นตาบอดมองไม่เห็น ความพิการของตัวเธอเป็นเพียงสภาพภายนอกที่สังคมมอบให้เท่านั้นว่าเธอเป็นผู้พิการทางสายตา การมองเห็นของเธอไม่ได้มีตมสมาพร้อมกันทั้งสองข้างเพียงแต่ว่าอีกข้างหนึ่งกลับตามืดสนิทในช่วงเวลาถัดมา แต่อย่างไรก็ตามมันไม่ใช่อุปสรรคของเธอที่เลือกทำกรรมดีไม่ได้เลย และเธอก็ไม่รู้สึกว่าตัวเองมีปมด้อย เธอแทบไม่รู้สึกเสียเลยด้วยซ้ำว่าเธอขาดอะไรหรือได้สูญเสียอะไรในชีวิต สิ่งที่คนอื่นทำได้เธอก็ทำได้รวมถึงการมีประสบการณ์และการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัวจากการดำรงชีวิตและวิถีชีวิตของเธอตั้งแต่วัยเยาว์ ความคิดและการแก้ปัญหาไม่ว่าจะเรื่องอะไรใจใส่ด้านการเรียน ด้านการหาโอกาสที่ดีๆ ให้แก่ตัวเองได้พิสูจน์และเอาชนะอุปสรรคต่างๆ ที่อยู่ในตัวเธอมาโดยตลอด จากการกระทำหลายๆ อย่างของเธอประสบการณ์ต่างๆ ที่ผ่านมาจากโรงเรียนเดิม ความตั้งใจที่จะต้อง

ทำอะไรบางอย่างได้โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นหรือให้น้อยที่สุดเพื่อแสดงให้เห็นว่าตัวเธอนั้นไม่เคยที่จะยอมแพ้ต่อสิ่งใด ไม่เคยที่จะจำนนกับอุปสรรคและยอมจำนนต่อความพินาศที่คนอื่น ๆ มองให้เธอและรวมถึงความคิณั้นมีความชัดเจนขึ้นเมื่อเวลาผ่านไป เราจะเห็นได้ว่ามีคนพินาศอีกหลายคนที่ได้รับโอกาสในการดำรงอยู่ ได้รับการช่วยเหลือรวมถึงการช่วยเหลือสนับสนุนจากสภาพสิ่งแวดล้อมมีบริบทที่แตกต่างกันไปในด้านรายละเอียดแต่ก็ยังมีคนพินาศอีกจำนวนหลายคนที่ไม่สามารถก้าวผ่านความพินาศนั้นได้ ไม่พัฒนาตัวเอง และไม่เริ่มที่จะต้องมองคุณค่าของตัวเองก่อน ถ้าเป็นอย่างนั้นสังคมจะต้องให้โอกาสมากเพียงใดก็ยังคงไม่สามารถประสบความสำเร็จได้เลย แต่เธอเริ่มจากตัวเองในการพัฒนา ก่อน ถึงแม้ว่าจะมีความอบอุ่นของครอบครัวที่ดีแม้ว่าจะไม่ใช่พ่อแม่และย่า ที่แท้จริงเป็นเครื่องมือที่ดีอีกทั้งสภาพแวดล้อมก็ตาม และเธอได้พิสูจน์ถึงความสามารถของตนเองที่บอกได้ถึงความสามารถหลากหลายด้าน เธอทำให้คนในสังคมรวมถึงอาจารย์ เพื่อนๆ ยอมรับด้วยความสามารถทำให้สังคมมองเห็นถึงคุณค่า และเธอดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์เหมือนคนอื่น

ตระหนักรู้ภาพแห่งตน

การที่ได้ทำความรู้จักตัวตนของตนเอง ถือว่าเป็นฐานคิดในการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดีที่จะพัฒนาตน การที่ได้รู้จักตนเองนั้นถือว่ามีค่าสำคัญเป็นอย่างมากต่อการกระทำ การแสดงออกแห่งรูปแบบสัญลักษณ์และภาพตัวตนในกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ที่ดีภายในตน รวมถึงเป็นวิธีที่สามารถให้เกิดการสื่อสารด้านอัตลักษณ์ของเขาแก่ผู้อื่นอย่างไร และเธอรู้อัตลักษณ์ดังกล่าวนั้นได้อย่างไร การที่นักศึกษาผู้พินาศทางสายตาและได้เข้าใจตนเองตามความรู้สึกของเธอเองโดยมองภาพของตนเองว่าเราไม่ได้แตกต่างไปจากคนอื่นแต่อย่างใด และยังสามารถทำอะไรได้เหมือนคนปกติทั่วไป เธอได้ตระหนักรู้ว่า ชีวิตคืออะไร จากการที่เธอใช้ชีวิตแบบคนปกติทั่วไป มีเพื่อน ได้เล่น ได้คุย ทำอะไรก็ได้ที่ตัวเองมีความสามารถเปิดใจรับกับสิ่งนั้น และพร้อมที่จะรับฟังจากบุคคลอื่นเพื่อพัฒนาตนเองสิ่งเหล่านี้ทำให้เธอมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และทำให้เธอไม่คิดว่าเราต่างจากคนอื่น ๆ ทั่วไปความเป็นตัวตนของเธอ เธอมองเห็นว่าตัวเธอนั้นมีคุณค่าและ ยังมีความสำคัญของการมีชีวิต เธอได้มองตนเองผ่านการดำเนินชีวิตที่เธอพยายามทำในสิ่งต่างๆ และจะต้องเอาชนะรวมถึงอุปสรรคต่างๆมาตั้งแต่เริ่มจำความได้คิดที่จะทำ ซึ่งคนอื่นอาจทำไม่ได้ตั้งแต่เด็กจนถึงปัจจุบันมีบางอย่าง บางเหตุการณ์ที่ทำให้เธอประสบความสำเร็จทำให้เธอได้มองว่าเธอนั้นมีคุณค่า มีความสามารถและเป็นที่ยอมรับของสังคม การศึกษาเรียนรู้กับปัจจุบันมีความละเอียดรอบคอบและคิดสร้างกรรมดีก็ถือว่าเป็นมุมคิดที่ดีอีกมุมหนึ่งในการดำเนินชีวิต เมื่อเธอได้รู้จักตนเองดีแล้ว และมีความคิดที่ว่าถ้าชีวิตไม่รู้จักตนเป็นชีวิตที่ไม่มีค่า เธอได้ตระหนักรู้ว่า ชีวิตคืออะไร กำลังทำอะไรอยู่ และมีชีวิตอยู่เพื่ออะไร ดังนั้นจึงได้นำเสนอถึงแนวคิดเพื่อการรู้จักตนเองโดยจะเริ่มจากความหมายของตน การเกิดภาพตนและการวิเคราะห์ตน อันจะนำไปสู่การวางแผนเพื่อพัฒนาตนให้เกิดคุณภาพตามที่ต้องการ วันนี้เขาให้นิยามแห่งตัวตนว่า “อวัยวะใน 32 ส่วน แม้มันจะหายไป 1 ส่วนเราก็ยังสามารถยิ้มรับพร้อมที่จะสร้างประโยชน์และคืนคุณค่าสร้างสรรคให้กับคนอื่นได้” นั้นย่อมแสดงถึงการที่เธอประเมินตนเองได้เธอเป็นคนที่ไม่ยอมย่อท้อต่ออุปสรรค คือไม่ยอมก้มลงกับสิ่งต่างๆ คือ การสร้างแนวคิดการยิ้มเพื่อสร้างสรรคสังคม คือ เมื่อเจอปัญหาเกี่ยวกับอุปสรรคใดก็ตามจะไม่ย่อท้อ ไม่ยอมแพ้กับสิ่งที่เผชิญ ต้องเป็นคนที่ยืนหยัดอยู่ตลอดเวลา และต้องพัฒนาตนเองด้วยการใฝ่การเรียนรู้ในเรื่องต่างๆ ไม่ใช่เฉพาะในด้านการศึกษาเท่านั้น แต่เป็นทุกเรื่อง ข่าวสาร เทคโนโลยี สังคม ทุกเรื่องที่จะนำไปบูรณาการกับความไม่รู้ของตัวเอง ถ้าไม่รู้จะเกิดความกลัว ถ้าบางครั้งความกลัวจะทำให้เราไม่สามารถก้าวไปข้างหน้าเพื่อเผชิญกับสิ่งต่างๆได้ และสุดท้ายเป็นการที่เธอต้องไป “รับใช้สังคมรอบข้าง” การที่จะให้ผู้อื่นด้วยใจอันบริสุทธิ์และให้ได้อย่างเต็มที่ เติมความสามารถพร้อมที่จะถ่ายทอดสิ่งที่ตนเองได้รู้และศึกษาเป็นแนวทางที่จะช่วยผู้อื่นได้หากมองดูถึงนิยามที่เธอให้กับตนเองและยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตนั้น เราจะเห็นได้ว่าเธอได้ประเมินตนเองตัวเธอเองว่าเธอเป็นคนอย่างไร และนั่นคือการตระหนักรู้และการมองภาพแห่งตน

จุดพลิกผันของชีวิตการเห็นคุณค่าตนเองกับการสร้างอัตลักษณ์ใหม่

ช่วงชีวิตวัยเยาว์แม่และพ่อบุญธรรมเลี้ยงดูมาจนกระทั่งเติบโตใหญ่และย้ายหรืออำมา อีกหนึ่งคนรวมสมาชิกของคนในครอบครัวสองหลังในวัยเดียวกัน 4 คน ความอบอุ่นของชีวิตภายในครอบครัวไม่ได้ราบรื่นเสมอไปชีวิตสำหรับเธอ ได้ถูกส่งตัวไปเรียนที่กรุงเทพฯ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต(มีที่เรียนสำหรับหลักสูตรสำหรับผู้พิการทางสายตา) แต่ในขณะที่นั้นสายตาของเขายังไม่ได้บอดสนิททั้งสองข้างแต่ยังไม่เห็นเพียงข้างเดียวคือข้างซ้าย ความพลิกผันของชีวิตเกิดขึ้นในขณะที่ช่วงหนึ่งเธออายุได้ประมาณ 15 ปีนั่งเล่นคอมพิวเตอร์มาจนกระทั่งอาการเริ่มปรากฏขึ้นเหมือนกับว่ามีเงาดำๆ มาบังตาไม่น่าเชื่อจากคนที่มองเห็นอยู่หนึ่งข้างกลับต้องกลายเป็นผู้พิการทางสายตาภายในระยะเวลาเพียง 6-7 วันจึงมีตสนิทข้างขวาช่วงกำลังจะขึ้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จะทำอย่างไรดีกับชีวิตแต่ขณะนั้นคิดแค่เพียงว่า เฮ้ยตาบอดแล้วเล่นเกมไม่ได้จะทำอย่างไรความคิดของเธอเป็นเพียงความคิดเด็กคนหนึ่งในช่วงเวลานั้นแค่นั้นเอง แม่ผู้ให้กำเนิดเคยสอนว่าอย่ามองในสิ่งที่เราเสียไปแล้วคือ เรายังมีอวัยวะอีก 31 ส่วนที่ยังสมบูรณ์แม้จะเสียเพียง 1 ส่วนก็ตามความพินาศไม่ใช่เป็นอุปสรรคของการสร้างความดีของเธอเลย

แม้แต่น้อยเขาคิดอยู่ว่าเวลานั้นเราควรจะใช้ความพิการของเราไปสร้างสรรค์ประโยชน์ให้กับคนอื่น ๆ ได้อะไรสักอย่างจนหมดความกังวลใจจนถึงทุกวันนี้ เหตุการณ์เมื่อครั้งหลังที่เกิดขึ้นก่อนช่วงที่ตายยังไม่บอดสนิทเกิดความเครียดที่ทำให้ตัวเองถึงถูกแม่บุญธรรมให้ไปเรียนหนังสือที่กรุงเทพฯ แล้วให้ไปอยู่บ้านพักกับป้าอีกคนหนึ่งซึ่งเป็นเพื่อนของแม่บุญธรรม ความเข้าใจเวลานั้นเหมือนว่าทำไมเธอถึงถูกทอดทิ้งให้ไปอยู่กับใครก็ไม่รู้ เมื่อได้ยินอะไรบางอย่างที่เกิดความสะเทือนใจ ป้าที่ไปอยู่ด้วยกับพูดกับคนอื่นว่าไปไหนเดี่ยวไปส่งอึบอดมันหน่อย ทั้งที่เวลานั้นตัวเธอก็ยังไม่ได้บอดสนิททั้งสองข้างความกดดันเริ่มเข้ามาเรื่อย ในความคิดของเด็กผู้หญิงตัวเล็กคนหนึ่งที่ถูกคิดว่าตัวเองถูกทอดทิ้งจากแม่บุญธรรม คิดจะฆ่าตัวตายให้พ้นไปเธอร้องให้ทุกวัน กลายเป็นเด็กมีปัญหาในขณะที่เดียวกันก็คิดว่าเพื่อนที่เธอตาบอดเหมือนกันทำไมพ่อแม่เขามารับดูแลเอาใจใส่ผิดกับตัวเธอที่คิดว่าขาดคนรักและดูแลเอาใจใส่ความคิดสั้นและน้อยเนื้อต่ำใจขณะกำลังกระโดดตึกสูงประมาณ 5 ชั้นได้อยู่ ก็มีผู้หญิงคนหนึ่งเข้ามาจับไว้ทันแล้วถามว่ามีปัญหาอะไรเธอบอกทนนไม่ไหวอยากตาย อย่างไรก็ตามอีกหน่อยได้ไหมไม่นานก็ไปต่อมัธยมปีที่ 1 ที่นครปฐมก็ได้เที่ยวก็จบป.6 แล้วก็เลยทนนมาจนจบแล้วกลับมาเรียนต่อมัธยมต้นที่โรงเรียนภัทรญาณวิทยา จังหวัดนครปฐม ซึ่งการที่จะให้ใครยอมรับคงเป็นเรื่องยากมากที่จะให้คนพิการทางสายตาเข้าศึกษาต่อกับคนปกติทั่วไปการถูกบ่าเบียดก็เกิดขึ้นแต่เดชะบุญผู้อำนวยการที่ใจดีท่านเดินมาพอดีแล้วสงสารอยากให้ออกาสดีๆ เกิดแก่เด็กหญิงผู้พิการเข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจึงรับไว้เวลาและวารีไม่รีรอใครเธอได้ศึกษาเรียนรู้ทั้งในตำราที่ครูอาจารย์สอนและนอกตำราตั้งใจทำอะไรก็ได้ที่ไม่เหมือนผู้อื่น เธอแสดงศักยภาพให้อาจารย์เห็นว่าเขามีพรสวรรค์หลากหลายด้านมาก จนกระทั่งอาจารย์และเพื่อนๆ พี่ๆ ในขณะนั้นถึงกับตะลึงในความสามารถของเธอที่สามารถทำอะไรได้มากมายสร้างชื่อเสียง ผลงานทางวิชาการ เช่น การกล่าวสุนทรพจน์ แต่งกลอนวันสำคัญต่างๆ ร้องเพลง รวมถึงการเป็นพิธีกร และอื่นๆ อีกมากมายความสำเร็จอยู่ใต้พื้นฐานความอดทนอดกลั้นที่จะต้องผ่านมันไปได้เธอคิดเพียงว่าวันหนึ่งจะต้องยื่นมือช่วยผู้พิการรายอื่นให้ได้มีโอกาสที่ดีเช่นกัน มีที่ตั้งใจในหลักการดำเนินชีวิตตามรอยพระศาสดาเชื่อว่าบุญกรรมมีจริงแต่ชีวิตคนเราต้องเดินต่อไปข้างหน้า เมื่อได้เข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ก็จัดรายการธรรมะทางช่องวิทยานานา บางโอกาสและรายการวิทยุกระจายเสียงรวมถึงการได้เป็นพิธีกร การสร้างสรรค์ให้สังคมยอมรับจะต้องพัฒนาจากตัวเราเองเสมอก่อนแล้วจึงจะสอนหรือช่วยผู้อื่นได้เธอ เป็นนักศึกษาผู้พิการทางสายตาคนหนึ่งที่มีความมุ่งมั่นและความอดทนเพื่อที่จะผ่านพ้นช่วงหนึ่งของชีวิตไปให้ได้แม้ว่าทุกอย่างจะเปลี่ยนไปแต่ การศึกษามีความโดดเด่นเกรดเฉลี่ยสูงถึง 3.80-3.90 โดยประมาณซึ่งนักศึกษาปกติบางคนยังทำไม่ได้ นี่คือความใฝ่รู้และความตั้งใจจริงในการศึกษาของเธอและคิดว่าวันหนึ่งเธอจะทำตามใจเธอบ้างตามแต่ที่คิดไว้ในอนาคตทุกอย่างสามารถวางแผนของชีวิตไว้ล่วงหน้าก่อนบ้างดีกว่าไม่ทำอะไรเลยและไม่หวังผลตอบแทนใดๆ ที่จะตามมาทัศนคติของเธอทั้งสิ้นซึ่งส่งผลทำให้เขาประสบความสำเร็จในช่วงชีวิตต่างๆ เมื่อเกิดความสำเร็จในเรื่องต่างๆ จึงทำให้เขาเริ่มมีความมั่นใจในตนเอง และความมั่นใจในตนเองเป็นจุดกำเนิดของการประเมินตน ซึ่งจะทำให้เธอประเมินตนเองว่าเป็นคนที่มีความสามารถที่จะอยู่ร่วมในสังคมได้ โดยไม่ต้องนึกเสียใจว่าเสียเปรียบใคร เพราะเธอได้พิสูจน์ให้เห็นว่าคนอื่น ๆ ทำอะไรได้เธอก็ทำได้ และนั่นเป็นกระบวนการในการสร้างอัตลักษณ์ใหม่ของเธอขึ้นมาโดยเฉพาะเป็นอัตลักษณ์แห่งตัวตนที่ทำให้คนในสังคมยอมรับเธอจากความสามารถ จากศักยภาพที่แท้จริงของเธอ ไม่ใช่การมองที่มองเห็นว่าเธอเป็นคนน่าสงสารหรือ น่าเวทนา ไม่ยอมรับความสามารถตามอัตลักษณ์ของคนพิการที่สังคมมอบให้

3. ผลการดำเนินงาน

จากการศึกษาพบว่านักศึกษาผู้พิการทางสายตาเกิดมามีสายตาบอดสนิทเพียงข้างเดียวและตาบอดอีกข้างหนึ่งขณะที่ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีอาการแสดงให้เห็นภายใน 7 วัน จึงตาบอดสนิท เนื่องจากใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์ในการเล่นเกมส์และใช้งานมาตั้งแต่ช่วงมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในช่วงต้นของการพิการทางสายตาทั้งสองข้างผู้ให้ข้อมูลหลักไม่ได้รู้สึกเสียใจต่ออาการ แต่เสียใจที่ไม่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงานและเล่นเกมได้ ในตอนนั้นเธอได้รับการช่วยเหลือจากครอบครัว อาจารย์ และเพื่อนๆ คอยให้กำลังใจและช่วยเหลือเป็นอย่างดี ทำให้เธอยังคงได้รับการศึกษาในสถานศึกษาเดิม ได้แก่ คุณแม่เป็นผู้ทำงานบ้านในส่วนที่เธอทำไม่ได้ เช่น การซักผ้า รีดผ้า อาจารย์ให้สื่อที่ใช้ในการสอน (Power Point) เพื่อให้เธอไปเข้าโปรแกรมช่วยอ่าน เพื่อนๆ ช่วยนำทาง ซื้ออาหาร เป็นต้น ในการศึกษาวิถีชีวิตและเรื่องเล่าของนักศึกษาผู้พิการทางสายตา

4. ผลการอภิปราย

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า นักศึกษาผู้พิการทางสายตาเธอไม่ได้รู้สึกที่ตัวเองมีปมด้วย สิ่งที่คุณอื่นทำได้เธอก็ทำได้ เช่นกันเรียนรู้ในสิ่งที่เกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัวจากการดำรงชีวิตมีผลการเรียนที่ดีกว่าคนปกติในระดับเดียวกัน ผลงานต่างๆที่ได้รับจากอดีตสู่ปัจจุบันและลดการพึ่งพาจากคนอื่นให้มากที่สุด พร้อมทั้งจะเอาชนะอุปสรรคต่างๆ ที่จะผ่านเข้ามาหาตัวเธอมาโดยตลอด ไม่ยอมแพ้ต่อสิ่งใดที่จะเข้ามาในชีวิตไม่เคยที่จะจำนนกับอุปสรรคและไม่ยอมจำนนต่อความพิการแต่อย่างใด แม้ชีวิตจะผกผัน ไม่นั่นนอนจากการดูแลของป่าที่เสมือนแม่ตัวเองทำให้เกิดกำลังกายใจความทรงจำและการเรียนรู้สิ่งต่างๆ สร้างปมเด่นเพื่อลบปมด้อย จัดรายการธรรมะ เป็นพิธีกรต่างๆ ด้วยแรงบันดาลใจบางอย่างจากแม่ได้สอนไว้ว่าอวัยวะอีก 31 ส่วนที่ยังสมบูรณ์แม้จะเสียเพียง 1 ส่วนก็ตามความพิการไม่ใช่เป็นอุปสรรคของการสร้างความดีของเธอเลยแม้แต่น้อยเขาคิดอยู่ว่าเวลานั้นเราควรจะใช้ความพิการของเราไปสร้างสรรค์ประโยชน์ให้กับคนอื่น ๆ ได้อะไรสักอย่างจนหมดความกังวลใจจนถึงทุกวันนี้ สร้างจุดแข็งลดปมด้อย

5. บทสรุป

มหาวิทยาลัยจัดเป็นผู้นำทางด้านการศึกษาจึงควรให้การสนับสนุนช่วยเหลือให้นักศึกษาผู้พิการให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในสถานศึกษา ด้านระบบสาธารณูปโภคให้มีทางเดินสำหรับผู้พิการ อาจารย์ผู้สอนเพิ่มสื่อการสอนและการสอบที่เฉพาะเจาะจงสำหรับผู้พิการ **ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป** จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ค่าครองชีพ ค่าเล่าเรียน รวมถึงการพัฒนาด้านโสตทัศนูปกรณ์สื่อช่วยสอนเพื่อผู้พิการทางสายตา การจัดทำทางเดินหรือสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการในเชิงลึกเพื่อเป็นการช่วยแก้ปัญหาให้แก่กลุ่มผู้พิการทางสายตาอีกทางหนึ่งด้วย

6. บรรณานุกรม

- [1] กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ. (2551). เข้าถึงเมื่อ 11 ธันวาคม 2554 เข้าถึงได้จาก <http://www.thailandlawyercenter.com/index.php?lay=show&ac=article&id=538975829&Ntype=19>
- [2] กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2551). เข้าถึงเมื่อ 13 ธันวาคม 2554 เข้าถึงได้จาก http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/citizen/news_disability.jsp
- [3] นภาพรณี หะวานนท์. “วิธีการศึกษาเรื่องเล่า : จุดเปลี่ยนของการวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์.” วารสารสังคมศาสตร์ลุ่มน้ำโขง. 5, 2 (พฤษภาคม 2552) : 8-10.
- [4] สถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ 2552 อ้างใน อานนท์ วันลา, 2553:2-3
- [5] วิชชุดา วรรณพันธุ์พงศ์. (2550). “ปัจจัยและองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมเมืองที่มีผลต่อจิตภาพเมือง และการหาทางของผู้พิการ.” วารสาร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (13 ธันวาคม 2554): 13-50.
- [6] ผ่องพรรณ ตรีบรมงคลกุล และสุภาพ นิตราภรณ์. (2553). การออกแบบการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [7] Flick, Uwe. Managing Quality in Qualitative Research. London : SAGE Publication Ltd., 2007.